

Hardhout, maar dan van gras

Albert Schuurman

De grondstof en het eindproduct van bamboe staan naast elkaar in het Materia Inspiration Centre.

Xperience geeft inzicht in bamboe

Met de harde 'Next Generation-bamboe' kan een timmerfabrikant goed uit de voeten. Dat werd gesteld tijdens de Bamboe Xperience, waar (ervarings)deskundigen hun mening over bamboe gaven. De houdbaarheid is nog een bottleneck. "Onbehandeld gaat bamboe niet zo lang mee."

Het alternatief voor hardhout. Zo wordt bamboe gepositioneerd door Bamboo XL. Het bedrijf wil de constructieve kracht van het grasproduct – want bamboe is geen hout – benadrukken. "We willen bamboe uit de Xenos-sfeer halen", zegt directeur Michel ten Cate tijdens de Bamboe Xperience, een bijeenkomst die in april werd gehouden in het Materia Inspiration Centre te Amsterdam. In dit centrum heeft bamboe een eigen presentatiehoek, waar ook kozijnen zijn te bewonderen die door Helwig Timmerfabriek uit Geleen zijn vervaardigd.

Om het product daadwerkelijk een basis te kunnen geven, is Bamboo XL gestart met de campagne 'Next Generation-bamboe'. "We kunnen nu bamboe leveren die veel harder is dan het traditionele pro-

duct”, vertelt Ten Cate. “Daarmee spelen we in op het schaarser wordende hardhout van goede kwaliteit. Next Generation-bamboe wordt na het verzeelen samengeperst en bereikt daarmee een hoge hardheid.” Die hardheid is de crux binnen het Next Generation-verhaal, want daardoor is de bamboe een breed toepasbare grondstof voor producten. Dat betreft niet alleen massieve panelen, vloerdelen en meubelplaten, maar ook ruw balkmateriaal, aldus Ten Cate. Tot het laatste rekent hij ook kozijnen en trappen, dat wil zeggen voor binnen in huizen of gebouwen. Want bamboe is wel voor buitentoepassingen geschikt, maar Ten Cate houdt nog even een slag om de arm. “Er zijn goede verfsystemen, onder meer van Sikkens en Remmers. Maar we willen zeker weten dat bamboe zonder problemen als buitenkozijn kan worden toegepast. Want als een eindgebruiker dan na vier jaar zijn kozijnen moet vervangen, zullen de nieuwe kozijnen in elk geval niet van bamboe zijn.”

Harde groeier

Tijdens de Bamboe Xperience deelden sprekers hun bamboekennis en -ervaringen met de aanwezigen en die bleken inderdaad verder te reiken dan een rolgordijn en toiletbril uit een warenhuis.

Bamboe is niet alleen hard, maar ook een harde

groeier. Binnen de houtindustrie wordt steeds vaker gekeken naar hout dat zichzelf snel ‘opvolgt’. Een vlotte aanvulling van de bosvoorraad is immers een uitkomst voor gecertificeerde bossen. Bamboe klopt elke boom in groeisnelheid. “Per week groeit bamboe 2 m”, vertelt Jos Houben, onderzoeker en senior docent aan de Hogeschool Zuyd. “In drie tot tien jaar bereikt het zijn volle lengte. Elk jaar kan 20 procent van een bamboebos worden geoogst.”

Volgens Houben zijn er vijfhonderd bamboesoorten en 1.400 subsoorten. Bamboe kan 35 m hoog worden, een diameter van 30 cm bereiken en een maximale wanddikte van 3 cm. Houben noemt niet alleen de hardheid van bamboe als voordeel, maar ook de sterkte van de vezels. “Die zijn zo hard als staal. Bamboe wordt na twintig jaar niet dikker meer, maar de vezels groeien dicht.” De flexibiliteit van bamboe is ook een voordeel, stelt Houben. “Er is sprake van minder kruip dan bij hout.”

Levensduur

Nadelen van het uit de kluiten gegroeide gras weet Houben ook te noemen. “Bamboe is niet te standaardiseren. De kwaliteit van het product kan 25 kilometer verderop anders zijn.” Ook de levensduur is (nog) een minpunt voor bamboe. “Onbehandeld gaat bamboe niet zo lang mee, zeker niet als er contact is

Tijdens de Bamboe Xperience bleken de ervaringen verder te reiken dan een Xenos-rolgordijn.

met de grond.” Ook de tijd van oogsten luistert vrij nauw. “Bamboe gaat dood als het heeft gebloeid.” Ondanks deze minpunten zijn er timmerfabrikanten die vooral de voordelen van bamboe zien en dan ook gebruikmaken van dit gewas. Een van hen – Willem Koopmanschap van Schaverij Ydefix in Amsterdam – spreekt tijdens de Bamboe Xperience over zijn ervaringen met bamboe. “Bamboebalken zijn beperkt in lengte en breedte”, vertelt hij. “Vingerlassen is hiervoor de oplossing. In tegenstelling tot hout zijn de lijmnaden bij bamboe veel minder zichtbaar.” Koopmanschap hanteert een maximale balklengte van 2,44 m. “De meest gangbare lengte is 1,87 m.” De timmerfabrikant is content met het materiaal, aangezien alle bewerkingen goed zijn uit te voeren. “Je hebt wel hardmetalen zagen nodig, want bamboe is bijzonder hard.” Elk product kent een schaduwzijde, merkt ook Koopmanschap. “Bamboe kan splinteren. Er ontstaan heel kleine caps, die voorafgaand aan de uiteindelijke afwerking worden geplaatst.

Michel ten Cate: “Bamboe geeft timmerfabrikanten meer mogelijkheden.”

muurd. Met name de hoeken van het verse product zijn gevoelig. Die zijn bijna gevaarlijk om aan te pakken: je krijgt te maken met splinters van hooguit enkele millimeters, maar je voelt ze wel.”

Splinters vertroebelen echter niet Koopmanschaps zicht op de voordelen van bamboe. De timmerfabrikant is bijvoorbeeld tevreden met de prijs voor een kuub bamboe. “Die ligt op ongeveer 1.200 euro. Voor goed eikenhout zonder al te veel noesten betaal je dat ook al gauw. Maar bamboe heeft een veel hoger rendement; ik denk dat het twee keer zo hoog ligt als bij eiken of beuken.”

Oplossingsgericht

Volgens Bamboe XL-directeur Ten Cate wil zijn bedrijf bamboe positioneren als een oplossingsgericht product. “Het is niet alleen te gebruiken als standaardproduct, maar biedt meer vrijheid voor ontwerpers en architecten én geeft timmerfabrikanten meer mogelijkheden. Next Generation Bamboe is immers een technisch samengesteld product en daarmee ook technisch aan te passen.” Het bamboeproduct heeft nog geen Komo-certificaat, maar daar wordt aan gewerkt, aldus Ten Cate.

Spreker Gerard Dölle van Domaply Agencies meldt dat bamboe is toegepast in onder meer een aantal greenbuildings. “Het voordeel is dat het een grassoort is; daardoor hebben bouwers niet met voorschriften te maken.” Dölle is enthousiast over bamboe en noemt het de nieuwe norm voor veelzijdig bouw materiaal. Maar de bamboemedaille kent voorlopig wel een niet te negeren keerzijde: de levensduur van het onbehandelde product.

Bamboe heeft (nu nog) als voordeel dat het een grassoort is, zodat bouwers niet met voorschriften hebben te maken.